

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Юридичний факультет
Кафедра правосуддя та філософії

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

Культурологія

(вибірковий)

Реалізується в межах усіх освітніх програм
за всіма спеціальностями
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Суми – 2024

Розробник:

Кубрак
(прізвище, ініціали)

О.В., старший викладач
(вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри Правосуддя та філософії	протокол від _____ № _____
	Завідувач кафедри _____ (підпис) <u>Юрій КОТВЯКОВСЬКИЙ</u> (прізвище, ініціали)

Декан факультету, де реалізується освітня програма

(підпис)

Олег РОГОВЕНКО
(ПБ)

Рецензія на робочу програму надана (додається)

(підпис)

(ПБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації _____

(підпис)

(ПБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: _____ 2024 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Культурологія			
2.	Факультет/кафедра	Юридичний/ правосуддя та філософії			
3.	Статус ОК	Вибірковий			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для				
5.	ОК може бути запропонований для	Для усіх спеціальностей			
6.	Рівень НРК	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, НРК 6 рівень			
7.	Семестр та тривалість вивчення	3-й, 4-й семестр, 1- 15 тижнів			
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5			
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні 30	Практичні /семінарські 30	Лабораторні	90
10.	Мова навчання	українська			
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Кубрак Олег Вікторович			
11.1	Контактна інформація	kubrak1970@ukr.net			
12.	Загальний опис освітнього компонента	Курс «Культурологія» вивчає методологічні основи культури; стародавню культуру; культуру Середньовіччя і Відродження; культуру в період нової і новітньої історії, а також загальні поняття і визначення основних категорій культури, закономірності виникнення, розвитку, функціонування і трансформації культур різних регіонів і епох, їх наступність та взаємозв'язок, основні положення і принципи законодавства України про культуру, суть і відмінності сучасної культурної політики і політичної культури			
13.	Мета освітнього компонента	Вивчення закономірностей виникнення, розвитку і збагачення культури як способу, сукупного продукту і форми духовного освоєння світу з'ясування ролі духовних факторів у розвитку суспільства, розуміння культурних досягнень і здобутків нашого народу в минулому і на сучасному етапі, розрішення специфіки художніх стилів у мистецтві, особливості розвитку культури на різних етапах світової та вітчизняної історії.			
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на ОК «Історично-філософські студії» Освітній компонент є основою для ОК Етикет з основами іміджології			
15.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності здійснюється відповідно до «Кодексу академічної доброчесності Сумського національного аграрного університету» https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/ За порушення правил академічної доброчесності особи, що навчаються в університеті, можуть бути притягнуті до таких форм відповідальності як: 1) повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); 2) повторне проходження навчального курсу; 3) попередження.			
16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/enrol/index.php?id=1521			

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Як оцінюється РНД
ДРН 1. принципів підходи до визначення культури, структуру культури як суспільного явища, співвідношення явищ культури і природи;	Поточний контроль, підсумковий контроль (залік)
ДРН 2. закономірності виникнення розвитку і функціонування культур різних регіонів і епох	Поточний контроль, підсумковий контроль (залік)
ДРН 3. орієнтування в основних етапах розвитку західноєвропейської культури і розуміти місце української культури у загальноєвропейському контексті.	Поточний контроль, підсумковий контроль (залік)
ДРН 4. сприймання сучасної цивілізації як планетарне явище з переплетенням різних культур, органічно співвідносити культуру як необхідну частину професійних якостей	Поточний контроль, підсумковий контроль (залік)

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Самостійна робота	Рекомендована література
	Аудиторна робота				
	Лк	П.з/семін. з	Лаб. з.		
Тема 1: Поняття про культуру як суспільне явище. Походження терміну «культура» та його змісту. Причини багатоманітності визначень культури. Описовий, антропологічний, нормативний, символічний та інші способи визначення культури. Аксіологічне і антропологічне трактування культури. Повсякденне і наукове розуміння культури. Предмет культурології і її місце серед суспільних наук. Основні наукові підходи до визначення культури.	2	2		6	6.1.1 (1,2), 6.1.2 (2), 6.1.3 (1,2), 6.2 (1,2), 6.3 (1)
Тема 2: Культура, як система, її структура і функції у суспільстві. Культура, як системний об'єкт дослідження та способи побудови його теоретичної моделі. Професійна і народна культура. Загальнонародська і національна культура. Матеріальна і духовна культура, їх співвідношення. Місце соціальної культури у структурі культури. Культурні цінності і їх ієрархія. Функції культури у суспільстві. Зв'язок культури з політикою, правом, мораллю і релігією.	2	2		6	6.1.1 (1,2), 6.1.2 (2), 6.1.3 (1,2), 6.2 (1,2), 6.3(1)
Тема 3: Культура і цивілізація. Зміст поняття «цивілізація» Динаміка розвитку цивілізацій. Хронологічний, формаційний та художньо-стильовий підхід періодизації культурно-історичного процесу. Співвідношення понять «культура» і «цивілізація». Ознаки цивілізації. Типи цивілізації. Лінійна та циклічна моделі розвитку цивілізацій.	2	2		6	6.1.1 (1,2), 6.1.2 (2), 6.1.3 (1,2), 6.2 (1,2), 6.3(1)
Тема 4: Мистецтво у системі культури. Сутність і призначення мистецтва. Сильова різноманітність мистецтва. Основні види мистецтва: живопис, скульптура, архітектура. Функції мистецтва у суспільстві. Музика, література. Мистецтво як обличчя і самосвідомість культури. Структура художнього образу. Проблема прекрасного у мистецтві.	2	2		6	6.1.1 (1,2), 6.1.2 (2), 6.1.3 (1,2), 6.2 (1,2), 6.3(1)

<p>Тема 5: Культурні сценарії діяльності. Багатоманітність культурних сценаріїв. Культура мислення. Культура спілкування. Культура праці і трудових відносин. Культура навчання. Культура побуту. Культура дозвілля. Культура управління. Народні обряди як сукупність встановлених звичаєм дій, релігійних настанов, церемоній. Обрядовість українського народу. Політика держави по відношенню до культури.</p>	2	2		6	6.1.1 (1,2), 6.1.2 (2), 6.1.3 (1,2), 6.2 (1,2), 6.3(1)
<p>Тема 6: Культура первісного суспільства. Проблема проходження людини у світі міфології і науки. Вирішальне значення культурної еволюції у становленні людини. Неолітична революція і її вирішальне значення для переходу від присвоюючого до відтворюючого господарства. Закономірності переходу від первісності до стадії цивілізаційного розвитку. Єдність космічної, біологічної і культурної еволюції. Способи періодизації первісної історії людства. Становлення найдавніших цивілізацій.</p>	2	2		6	6.1.1 (3), 6.1.2 (1), 6.1.3 (1,2), 6.2 (2), 6.3(1)
<p>Тема 7: Культура стародавньої Греції. Періодизація античної культури. Грецький поліс як основа і соціокультурна одиниця. Цивілізації древніх греків. Розвиток філософії і науки. Скульптура і мистецтво Греції. Релігія і міфологія. Епоха еллінізму у культурі древньої Греції.</p>	2	2		6	6.1.1 (3), 6.1.2 (1), 6.1.3 (1,2), 6.2 (2), 6.3(1)
<p>Тема 8: Культура Середньовіччя і епохи Відродження. Соціально-економічні передумови появи культури Відродження. Гуманізм та індивідуалізм культури відродження. Значення епохи Відродження для подальшого розвитку європейської культури. Мистецтво Відродження. Причини занепаду і згасання античної цивілізації. Християнство і його роль у культурі Середньовіччя.</p>	2	2		6	6.1.1 (3), 6.1.2 (1), 6.1.3 (1,2), 6.2 (2), 6.3(1)
<p>Тема 9: Епоха Реформації і Нового часу у Європейській культурі. Протестантська мораль і становлення особистості нового типу. Наукова революція і становлення раціоналізму. Просвітництво як культурна домінанта епохи Нового часу. Великі географічні відкриття як одна з передумов до епохи Нового часу.</p>	2	2		6	6.1.1 (3), 6.1.2 (1), 6.1.3 (1,2), 6.2 (2), 6.3(1)
<p>Тема 10: Західноєвропейська культура XIX - XX ст. Наукові і технічні досягнення та їх вплив на культурне обличчя епохи. Романтизм та реалізм як способи реагування на реалії буржуазного світу. Модерністські пошуки XX ст., їх філософсько-теоретичні засади. Науково-технічна революція. Феномен масової культури. Глобалізація, її прибічники і противники. Урізноманітнення напрямків та стилів у мистецтві. Постмодернізм у мистецтві. Розвиток засобів комунікації.</p>	2	2		6	6.1.1 (3), 6.1.2 (1), 6.1.3 (1,2), 6.2 (2), 6.3(1)
<p>Тема 11: Розвиток української культури від найдавніших часів до сьогодення. Культура Київської Русі. Українська культура литовсько-польської доби (XIV – XVII ст.). Основні тенденції розвитку української культури XVII – XVIII ст. Духовна культура українського народу кінця XVIII – початку XIX ст. Українська культура за радянських часів. Сучасний стан української культури. Українська культура XIX – початку XX ст.</p>	2	2		6	6.1.1 (3), 6.1.2 (3), 6.1.3 (1,2), 6.2 (3), 6.3(1)

Тема 12: Культура Стародавнього Єгипту Періодизація культури династичного Єгипту (Раннє царство, Давнє царство, Середнє царство). Становлення етнічної спільності єгиптян. Релігія. Писемність. Держава й право. Архітектура. Космічність архітектурного канону Стародавнього Єгипту. Давньоєгипетські піраміди в Гізі. Храми в Карнаку й Луксорі. Образотворче мистецтво. Провідні жанри мистецтва. Усталені канони побудови й зображень у живописі та скульптурі. Вплив культури Стародавнього Єгипту на культурний розвиток народів Передньої Азії, античної Греції та Стародавнього Риму.	2	2	6	6.1.1 (3), 6.1.2 (1), 6.1.3 (1,2), 6.2 (2), 6.3(1)
Тема 13: Стародавня культура Ірану та Індії Особливості індійської культури. Індійська міфологія. Релігія. Мистецтво архітектури й скульптури. Література.	2	2	6	6.1.1 (3), 6.1.2 (1), 6.1.3 (1,2), 6.2 (2), 6.3(1)
Тема 14: Культура Китаю Основні напрями китайської культури. Китайська міфологія. Мистецтво й техніка.	2	2	6	6.1.1 (3), 6.1.2 (1), 6.1.3 (1,2), 6.2 (2), 6.3(1)
Тема 15: Римська культура. Періодизація римської культури. Особливості світогляду стародавніх римлян. Римський пантеон богів. Період класики в римській літературі.	2	2	6	6.1.1 (3), 6.1.2 (1), 6.1.3 (1,2), 6.2 (2), 6.3 (1)
Всього	30	30	90	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1. принципів підходи до визначення культури, структуру культури як суспільного явища, співвідношення явищ культури і природи;	Словесні: розповідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція.	14	Проблемний (проблемно-інформаційний), частково-пошуковий (евристичний), дослідницький.	24
ДРН 2. закономірності виникнення розвитку і функціонування культур різних регіонів і епох	Наочні: ілюстрація, демонстрація	14	Робота з книгою (складання плану, рецензування, конспектування).	22
ДРН 3. орієнтування в основних етапах розвитку західноєвропейської культури і розуміти місце української культури у загальноєвропейському контексті.	Практичні: досліди, вправи	16	Підготувати доповідь.	22
ДРН 4. сприймання сучасної цивілізації як планетарне явище з переплетенням різних культур, органічно співвідносити культуру як необхідну частину професійних якостей	Практичні роботи	16	Підготувати реферат.	22

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Модуль 1 – тест множинного вибору	28 балів/28 %	За затвердженим графіком
2.	Модуль 2 – тест множинного вибору	24 балів/24 %	За затвердженим графіком
3.	Самостійна робота - тест множинного вибору	15 балів /15 %	За затвердженим графіком

5.1.1. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	0-14 балів	14 – 19 балів	20 – 24 балів	25 – 28 балів
Модуль 1 – тест множинного вибору	Менше 60 % правильних відповідей	60 % - 74 % правильних відповідей	75 % - 89 % правильних відповідей	90-100 % правильних відповідей
Модуль 2 – тест множинного вибору	0-14 балів	14– 18 балів	18 – 22 балів	22 – 24 балів
	Менше 60 % правильних відповідей	60 % - 74 % правильних відповідей	75 % - 89 % правильних відповідей	90-100 % правильних відповідей
Самостійна робота - тест множинного вибору	0-9балів	9 – 11 балів	11- 13 балів	13 – 15 балів
	Менше 60 % правильних відповідей	60 % - 74 % правильних відповідей	75 % - 89 % правильних відповідей	90-100 % правильних відповідей
	Менше 60 % правильних відповідей	60 % - 74 % правильних відповідей	75 % - 89 % правильних відповідей	90-100 % правильних відповідей

5.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Письмове опитування після вивчення кожної теми ОК	щотижня
2.	Усний зворотній зв'язок від викладача на письмове опитування поточного контролю	щотижня
3.	Усний зворотній зв'язок від викладача та студента після доповіді чи презентації реферату	щотижня
4.	Моніторинг діяльності студента (оцінка викладача, самооцінка студента)	щомісяця

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1 Основні джерела

6.1.1 Підручники, посібники:

1. Козира Є. В. Культурологія: навчальний посібник. Видавництво: ВСВ «Медицина» - К., 2017
2. Конспект лекцій з навчальної дисципліни “Культурологія” для студентів усіх спеціальностей усіх форм навчання / Укл.: Г. А. Сигида. Видавництво НУ «ЗП». – Запоріжжя., 2020
3. Культурологія. Курс лекцій. Укл.: Ю.С.Сабадаш, Ю.М.Нікольченко, Л.Г.Дабло, О.С.Манякіна. Видавництво «Ліра – К» - К, 2021
4. Ніколова Н.І., Чмихов М.О. Культурологія. Центр учбової літератури - К., 2019
5. Савельєв В.П., Повторєва С.М. Культурологія. Етика. Естетика. Видавництво «»Магнолія» - К., 2022
6. Сучасна культурологія. Навчальний посібник. Видавництво «Кондор» - К., 2018

6.1.2 Методичне забезпечення

1. Гречанко В. А. та ін. «Історія української та світової культури». Підручник. – К. 2020
3. «Українська та зарубіжна культура» / За ред.. М. М. Заковича. – К., 2019

6.1.3 Інші джерела

Електронні ресурси

1. https://books.google.com.ua/books?id=XBCQAwAAQBAJ&pg=PP1&hl=ru&source=gbs_selected_pages&cad=2
2. <https://ru.calameo.com/books/002045551637b3c001298>

6.2 Додаткові джерела

1. Піча В. М. « Культурологія». – Львів, 2023
2. Подольська Є. А., Лихвар В. Д., Погорілий Д. Є. « Кредитно-модульний курс культурології». – К., Інкос, 2016
3. Шевнюк О. Л. «Українська та зарубіжна культура». – К. 2022

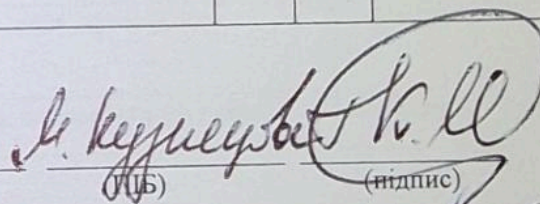
6.3 Програмне забезпечення

1. Платформа Moodle <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/enrol/index.php?id=1521>

Рецензія на робочу програму (силабус)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом відповідають НРК	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	✓		
Результати навчання стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	✓		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання	✓		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження	✓		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	✓		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	✓		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	✓		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання	✓		
Література є актуальною	✓		

Рецензенти:

Член проектної групи ОП _____
(назва)

(ПІБ) (підпис)
Викладач кафедри _____
(назва)

_____ (посада, ПІБ)

_____ (підпис)